

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

BAHREYN PAZARINA GİRİŞ

18/04/2024

T.C. Manama Büyükelçiliği

Ticaret Müşavirliği

manama@ticaret.gov.tr

IP: +90 312 204 83 09

Tel: +973 17 53 09 08

Şeyma DEMİRHAN

Manama Ticaret Müşaviri

SUNUM PLANI:

- **Ülkeye İlişkin Genel Bilgiler**
- **Temel Ekonomik Göstergeler**
- **Genel Dış Ticareti ve İkili Ticaretimiz**
- **Pazara Giriş**

KÖRFEZ

Ülkeye İlişkin Genel Bilgiler

Yönetim Şekli	Anayasal monarşi
Kral	Hamad Bin İsa Al Khalifa
Yüzölçümü	785 km ²
Nüfus	1,5 milyon, 720 bin (%46) Bahreyn vatandaşı Arap,%54 Hint, Pakistanlı Bangladeşli ve Filipinli
Saat Dilimi	Yerel saat Türkiye ile aynı, GMT'den 3 saat ileridedir.
Kur	Bahreyn dinarı ABD doları kuru 20 yıldır sabit olup kur 1 ABD doları = 0.376 BD olarak uygulanmaktadır

Genel Ekonomik Göstergeler-I

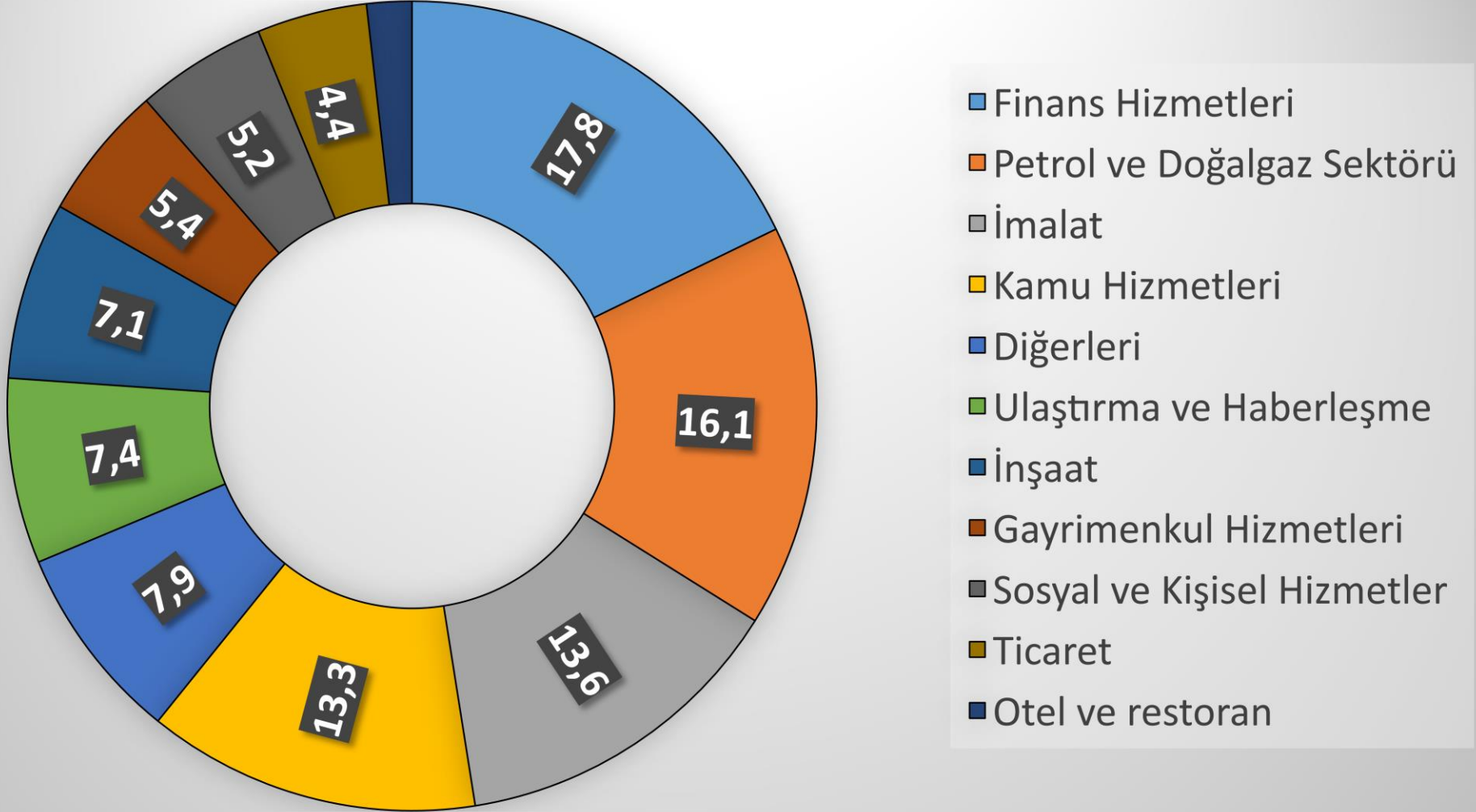
	2020	2021	2022	2023	2024*
GSYH (Cari fiyatlar milyar \$)	35	39	44	45	47
Kişi Başına Gelir (\$) (Cari fiyatlarla)	23.517	26.116	28.782	28.262	28.876
Reel Büyüme (%)	-4,6	2,6	5,2	2,4	3
Enflasyon (%)	-2,3	-0,6	3,6	0,1	1,4
İşsizlik (%)	5,9	5,9	7,7	na	na
Hizmetler/GSYH (%)	61	61	62	64	65
Sanayi/GSYH (%)	39	39	38	36	35
Tarım/GSYH (%)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Genel Bütçe Gelirleri/GSYH (%)	18	21	23	21	21
Genel Bütçe Harcamaları/GSYH (%)	36	32	29	29	28
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-13	-6	-0,1	-4,2	-2,1

S&P	Moody's	Fitch
B+	B2	B+

Genel Ekonomik Göstergeler-II

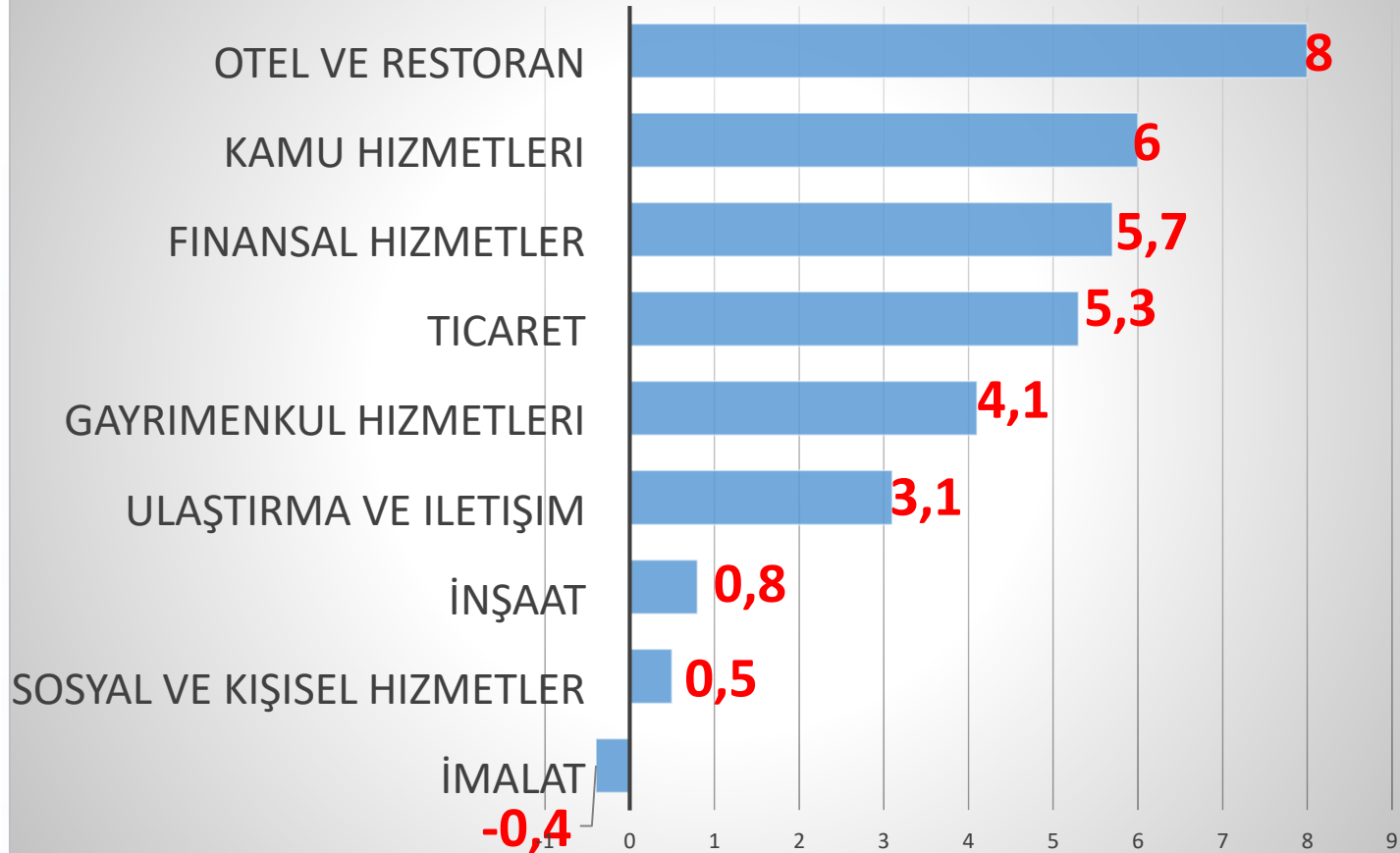
Reel Hasıla Sektörel Kompozisyon % (2023)

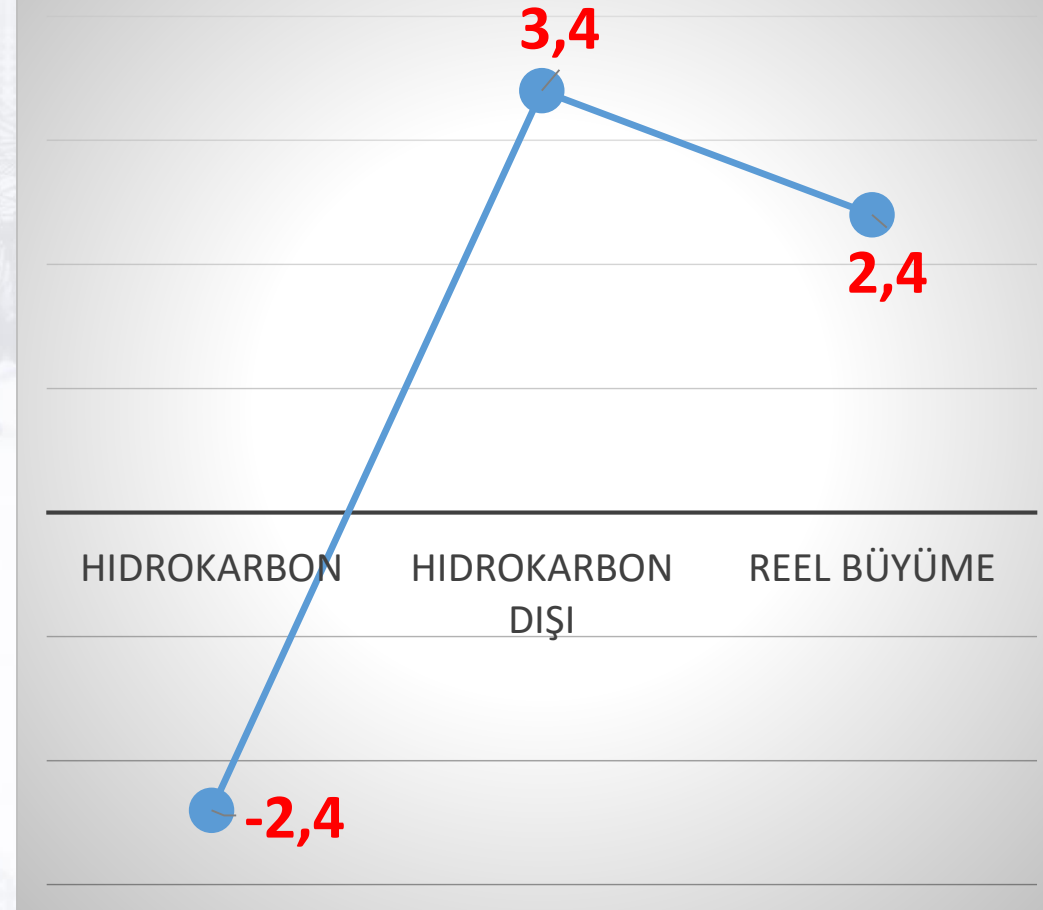

Genel Ekonomik Göstergeler-III

Reel Büyüme (%) (2023)

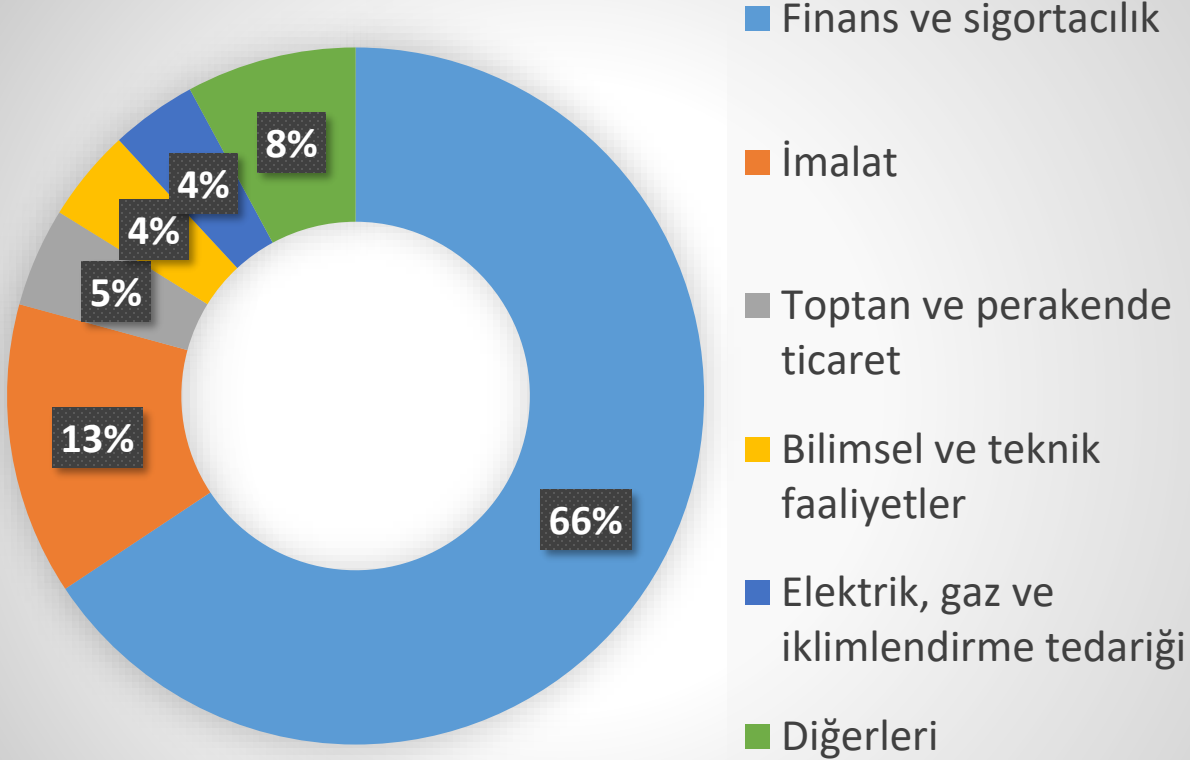
Reel Büyüme (%) (2023)

Genel Ekonomik Göstergeler-IV

FDI stok

TÜRKİYE-BAHREYN YATIRIM POZİSYONU (TCMB)-2022

- Türkiye-Bahreyn: 90 milyon \$
- Bahreyn-Türkiye: 1,2 milyar \$
- TR-BH: Finans, sigorta, inşaat faaliyetleri
- BH-TR : Ticaret, gayrimenkul, ulaştırma ve depolama, inşaat, imalat

FDI Stok/Milli Hasıla:
%80

Körfez İşbirliği Konseyi (KİK)

2023*	GSYH (milyar \$)	Kişi Başı Gelir (\$)	Nüfus (milyon)	Yüzölçümü (km2)	Başkent
Bahreyn	45	28.262	1,5	765	Manama
S. Arabistan	1.068	32.530	32,8	2.149.690	Riyad
BAE	504	51.909	9,7	83.600	AbuDabi
Kuveyt	162	32.638	4,9	17.818	Kuveyt
Katar	234	78.696	2,9	11.586	Doha
Umman	109	21.623	5	309.500	Muskat
Toplam	2.122		57	2.572.959	

Bahreyn Krallığı Dış Ticaret Genel Görünümü

(milyar dolar)	2020	2021	2022	2023
Ham petrol ithalatı (CIF)	3	5	8	6
Petrol türevleri ihracatı (FOB)	6	10	15	12
Petrol dışı ithalat	13	14	16	15
Petrol dışı ihracat	6	11	13	10
Re-export	2	2	2	2
Hizmet Ticareti Dengesi	2	3	3	-
Cari işlemler dengesi	-3	3	7	3

Ticaret Anlaşmaları- Vergiler

**STA
%0**

ABD, EFTA, PAFTA, Singapur

**Gümrük
Birliği
%0**

KİK- 3. ülkelere ortak
gümrük tarifesi (%5)

TR ile STA

Mart 2024

**Gümrük
vergisi**

(%5) (%0) (%20) (%100+AD
VALOREM)

**Tüketim
vergisi**

Tütün ve enerji içeceği
%100; gazlı içecekler %50

KDV

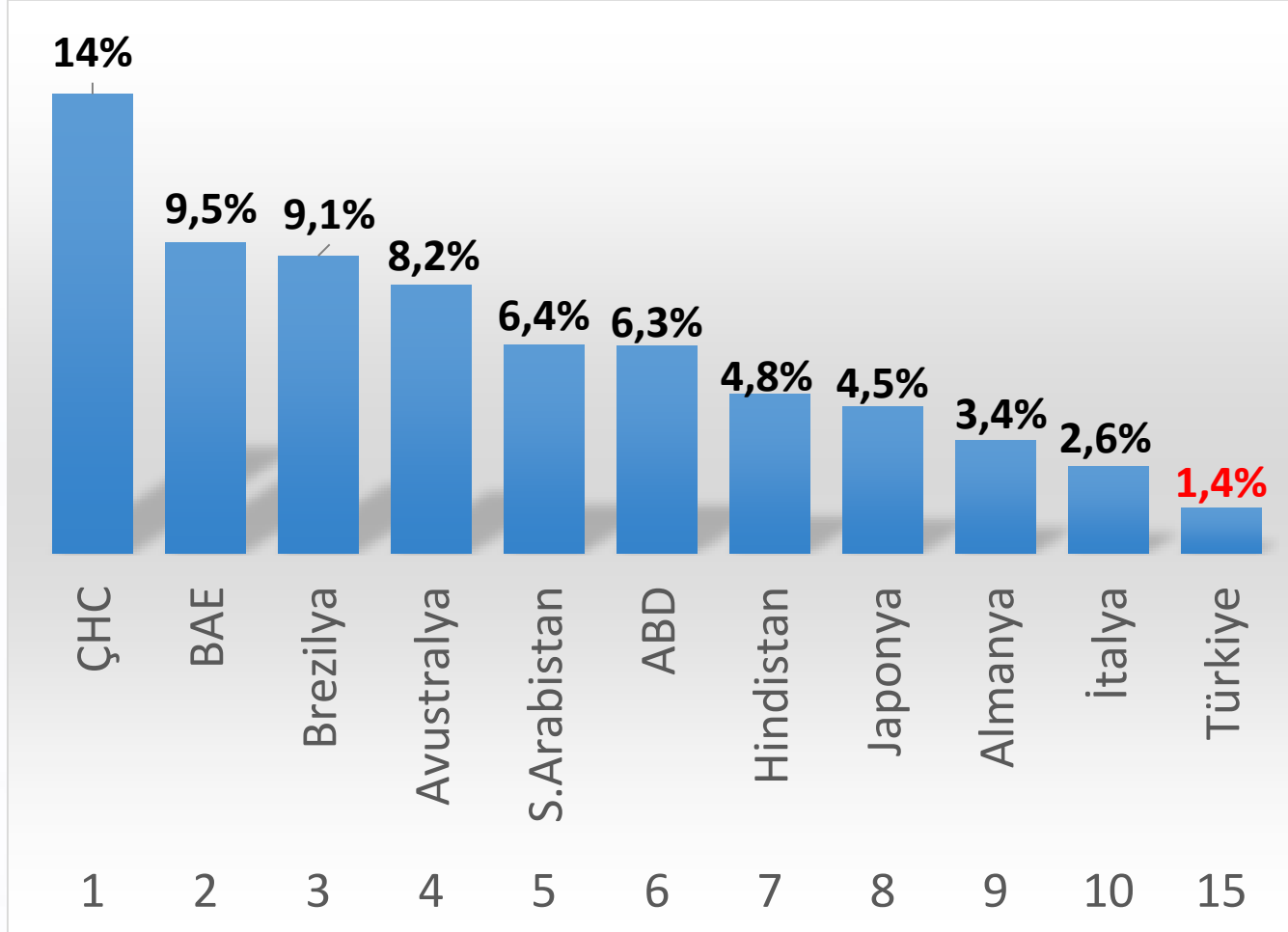
%10 (temel gıda, sağlık,
eğitim hizmetleri vs. muaf)

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Bahreyn'in Petrol Dışı İthalatındaki Başlıca Ülkeler

PAY (2023)

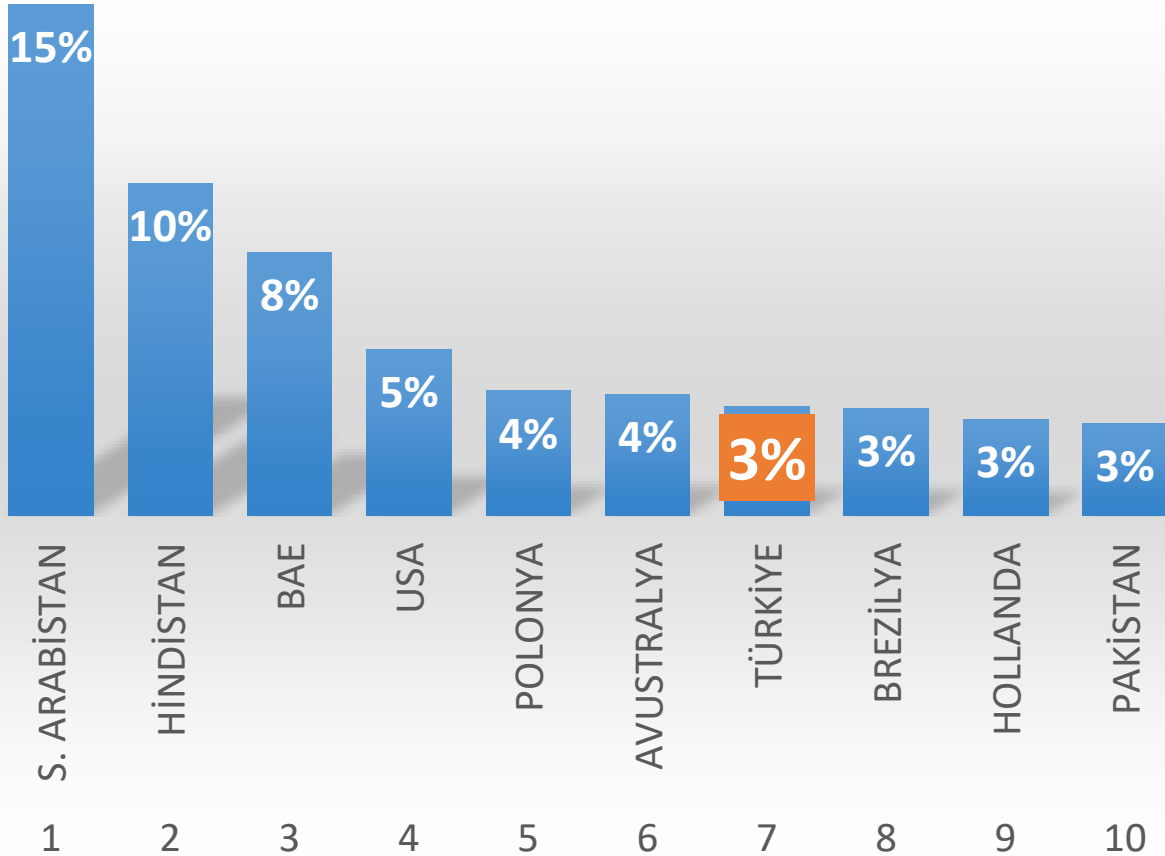
Tedarikçi ülke	(Milyon \$)		Değişim
	2022	2023	2022-2023
ÇHC	2.246	2.150	-4%
BAE	1.286	1.454	13%
Brezilya	1.649	1.392	-16%
Avustralya	1.353	1.256	-7%
S.Arabistan	888	976	10%
ABD	1.005	970	-3%
Hindistan	904	744	-18%
Japonya	511	686	34%
Almanya	466	527	13%
İtalya	435	405	-7%
Fransa	287	404	41%
İngiltere	460	379	-18%
İsviçre	297	359	21%
Kanada	206	233	13%
Türkiye	224	214	-4%
İLK 15 ÜLKE TOPLAM	12.217	12.147	-1%
GENEL TOPLAM	15.537	15.367	-1%

Kaynak : data portal Bahrain

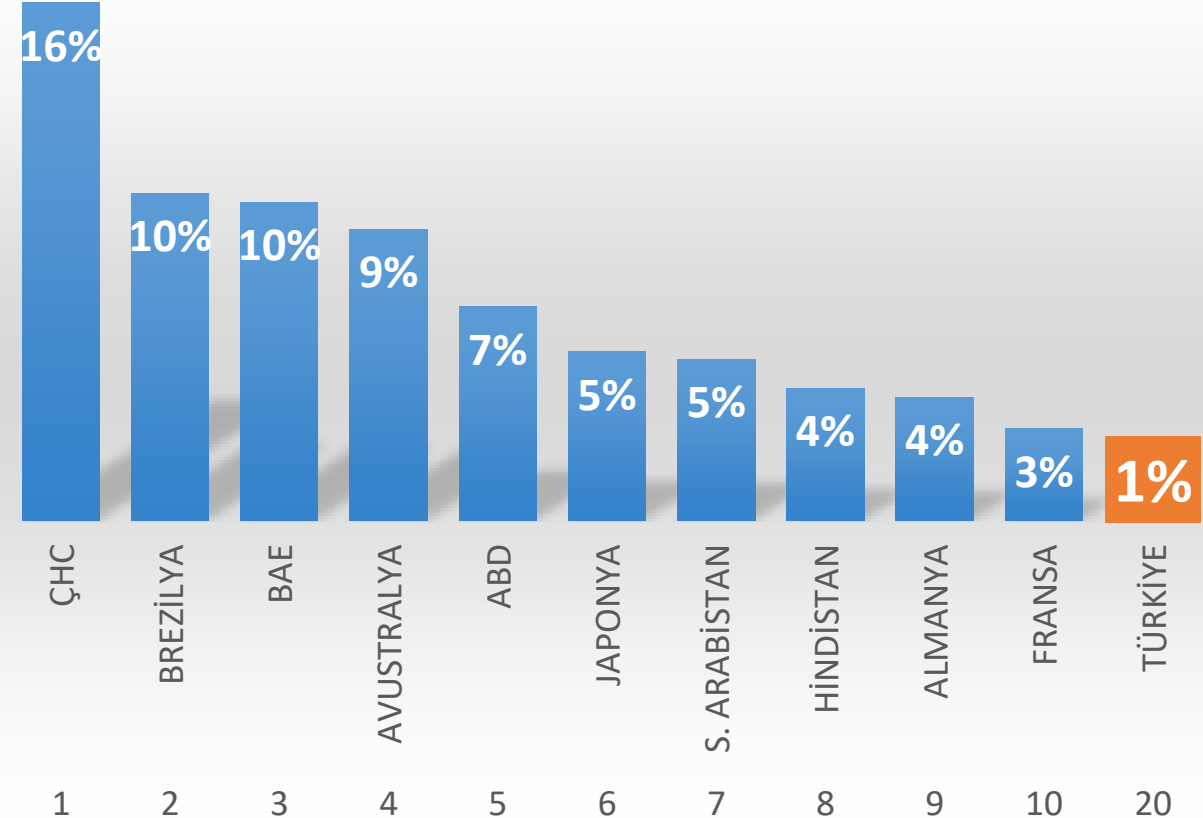
<https://www.data.gov.bh/explore/?sort=modified>

Bahreyn'in Petrol Dışı İthalatındaki Başlıca Ülkeler

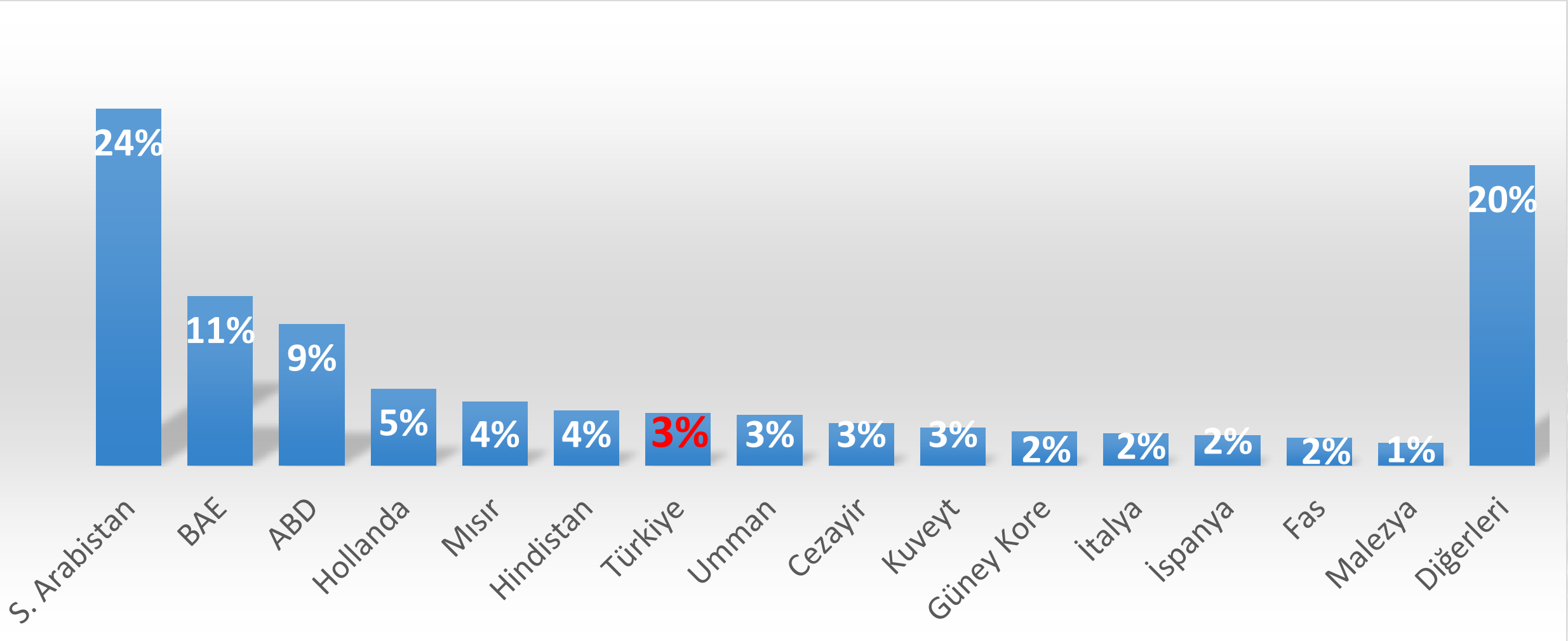
Gıda ve Tarım Ürünleri

Sanayi Ürünleri

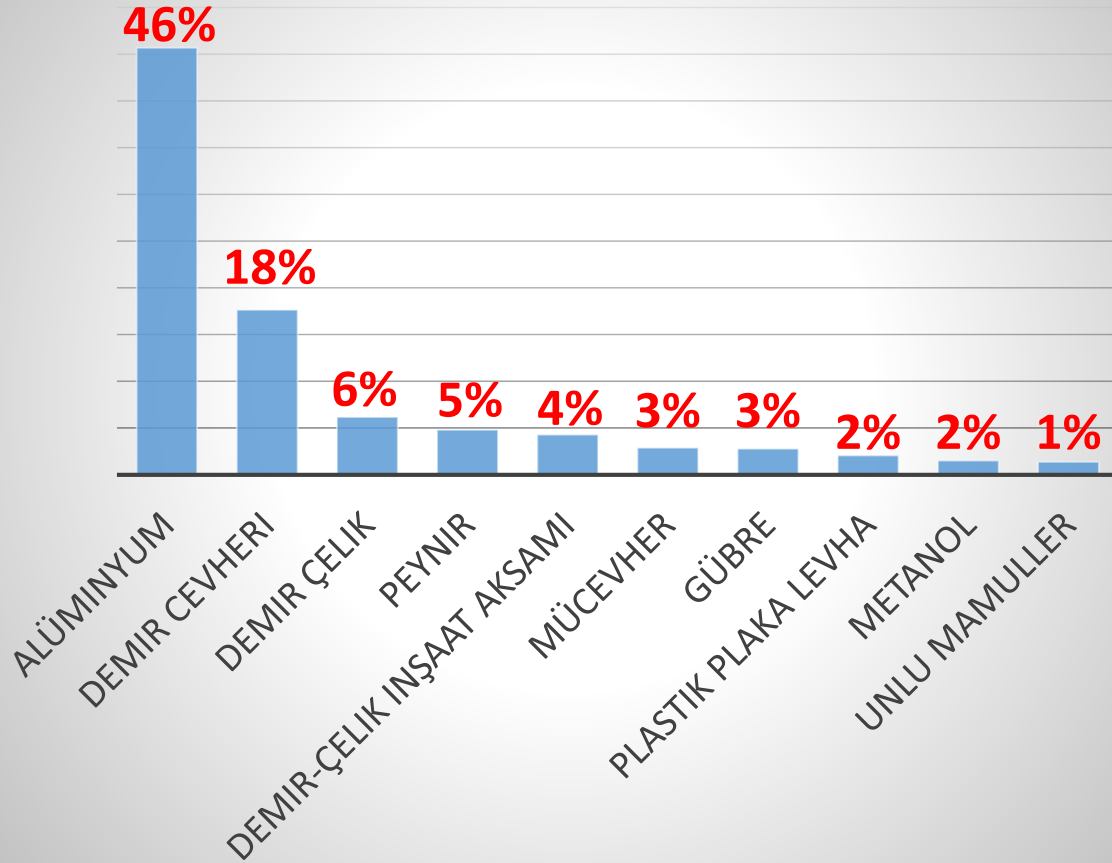

Bahreyn'in Petrol Dışı İhracatındaki Başlıca Ülkeler (2023)

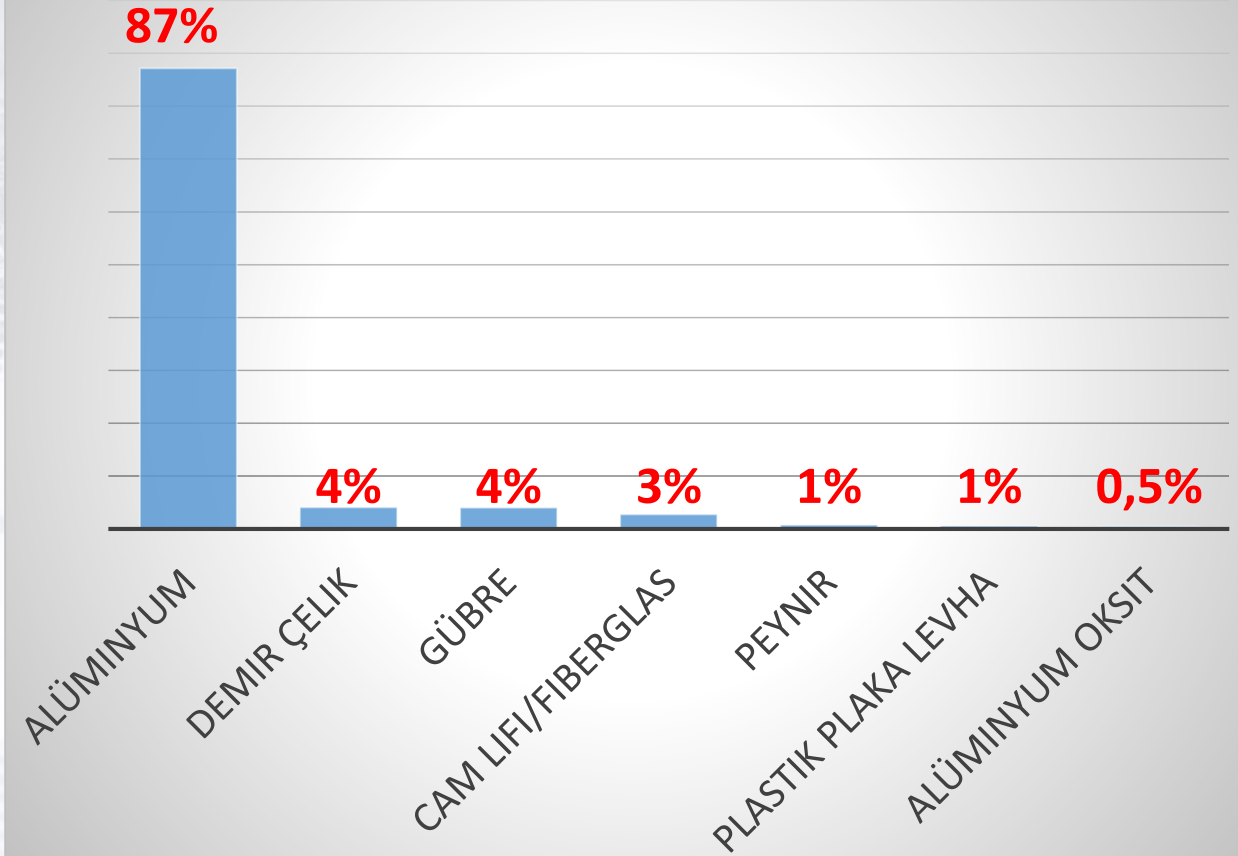

Bahreyn'in Petrol Dışı İhracatında Öne Çıkan Ürünler (2023)

Genel İhracatı

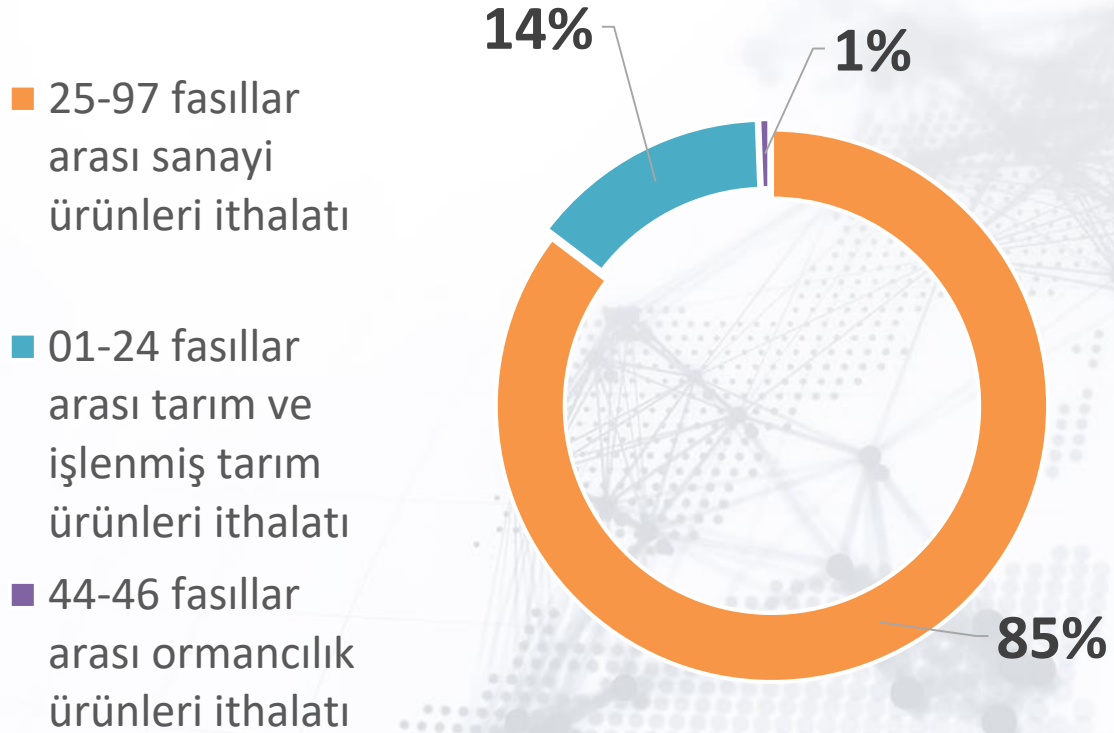
Türkiye'ye İhracatı

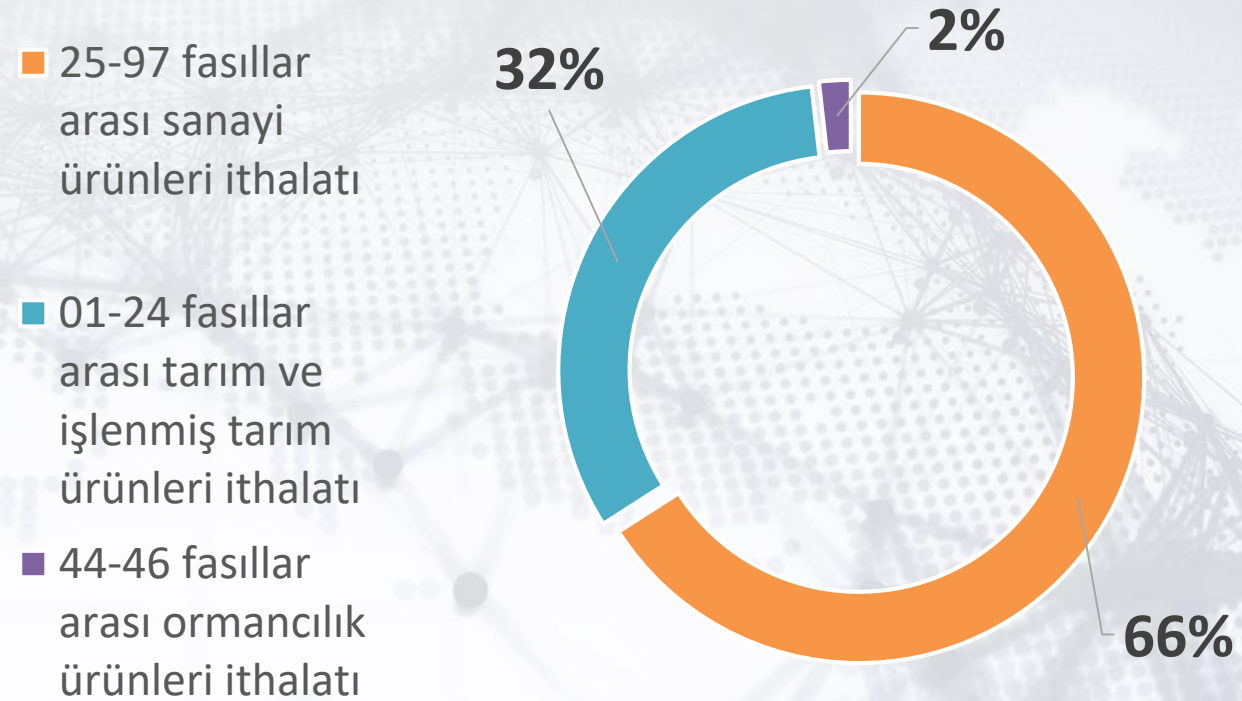

İthalatın Kompozisyonu (2023)

Genel İthalatı

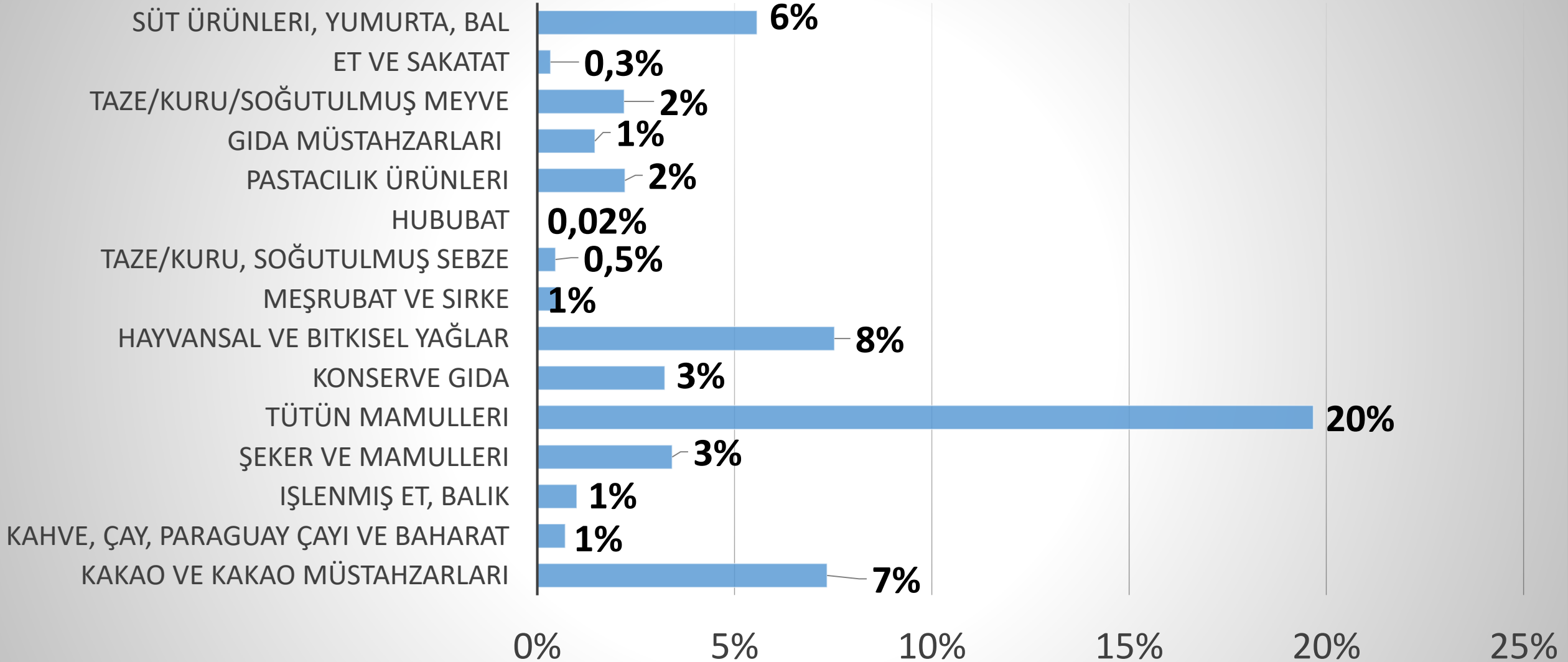
Türkiye'den İthalatı

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

En Fazla İthal Edilen Tarım Ürünlerinde Türkiye'nin Pazar payı (2023)

Gıda ve Tarım Ürünleri İthalatı (milyon \$)-2023

MEVCUT İKİLİ TİCARETİMİZ

GTP	EŞYA	TR'DEN İTH	GENEL İTH
2402	Sigara	16	70
0407	Tavuk yumurtası (taze)	13	28
1512	Bitkisel yağlar	5	11
1806	Çikolata ve mamulleri	4	50
0406	Peynir	3	99
1704	Şekerli mamuller	3	19
0403	Peynir (labne)	3	32
1905	Bisküvi, gofret, unlu mamuller	2	94
0302	Balık, taze veya soğutulmuş	2	21
0805	Narenciye, taze/kurutulmuş	2	28
2309	Hayvan yemi	1	24
İLK 10		53	475
DİĞERLERİ		16	1.689
TOPLAM TARIM		69	2.164

POTANSİYEL

GTP	EŞYA	GENEL İTH	TR DEN İTH
0207	Kümes hayvanları et/sakatat	130	1
2106	Gıda müstahzarları	103	1
0406	Peynir	99	3
1905	Bisküvi, gofret, unlu mamuller	94	2
1006	Pirinç	82	0,002
0405	Tereyağı	79	0,006
0402	Konsantre süt ve krema	78	0,033
2402	Tütün mamulleri	70	16
1701	Kamış, pancar şekeri, sakaroz	51	0
1806	Çikolata ve mamulleri	50	4
0204	koyun keçi eti	48	0
0201	büyükbaş hayvan eti	43	0
1602	konserve et/sakatat	42	0,35
1001	Buğday ve meslin	40	0
2202	Sular, mineralli sular	35	0,133
İLK 15		1.045	27
DİĞERLERİ		1.120	42
TOPLAM TARIM		2.164	69

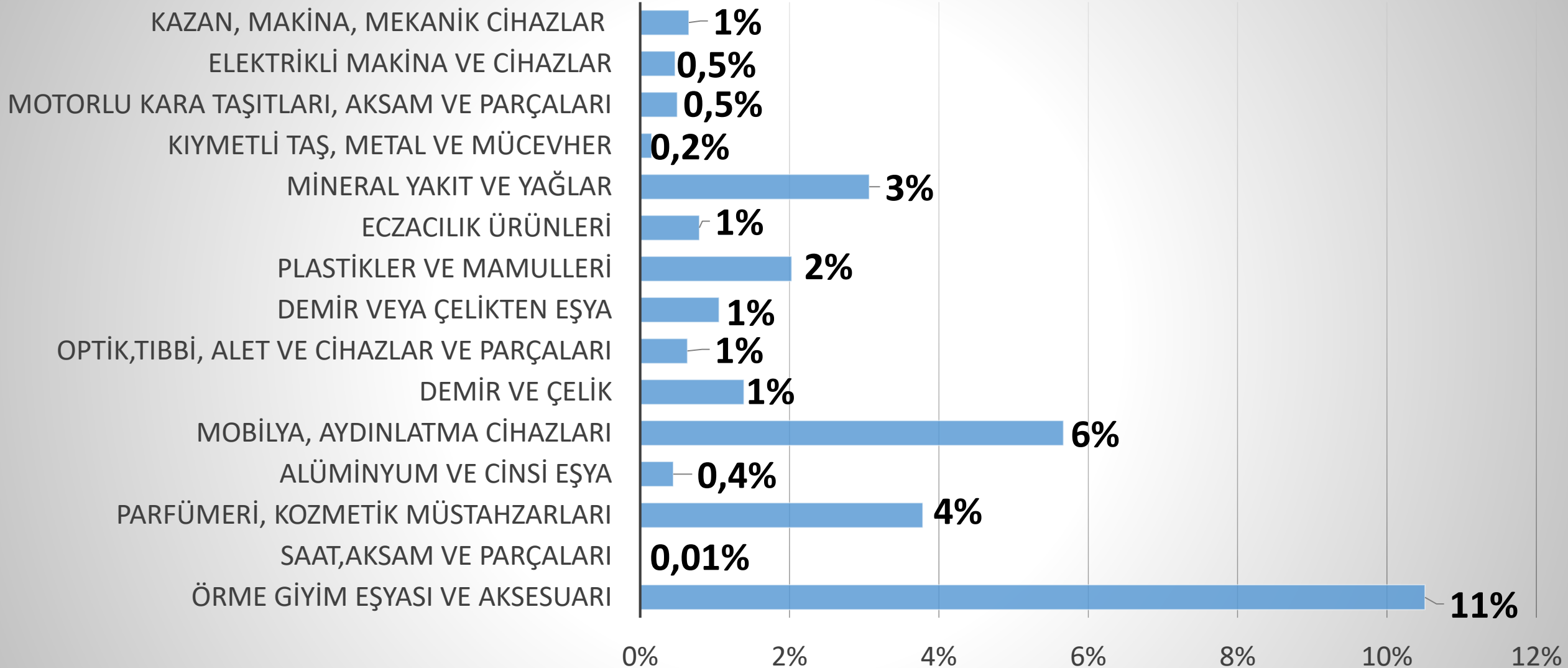
Gıda ve Tarım Ürünleri

- İklim koşulları ve coğrafi yapısı nedeniyle tarım ve gıda ürünlerinde ithalata bağımlılık
- Türk ürünlerinin tanınır olması/fiyat kalite performansı
- Pazar büyüklüğünün önemli bir kısmını expat nüfusun oluşturduğu etnik diaspora pazarı- düşük alım gücü
- Lojistik olarak asya pazarına yakınlığı, tüketim alışkanlıkları (***basmati pirinç, tavuk (düşük gramajlı), baharat, palm yağı, karkas et, buğday***)
- Yakın coğrafyadan ithalat S. Arabistan ve BAE
- Kritik nakliye güzergahındaki aksamalar ve bölgedeki gelişmeler

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

En Fazla İthal Edilen Sanayi Ürünlerinde Türkiye'nin Pazar Payı-2023

Sanayi Ürünleri İthalatı (Milyon \$)-2023

MEVCUT İKİLİ TİCARETİMİZ

GTP	EŞYA	TR'den ith	Genel ith
2701	Taşkömürü, katı yakıt	16	18
6204	Kadın hazır giyim	7	58
9403	Mobilya	6	88
6802	Mermer ve doğaltaş	4	21
6104	Kadın hazır giyim (örme/kroşe)	4	29
9401	Oturmaya mahsus mobilya	4	45
6109	Tekstil-iç giyim	3	37
5702	Halı	3	8
3004	İlaçlar	3	360
8708	Motorlu kara taşıtları aksam	3	160
8703	Binek otomobil	3	889
6103	Erkek hazır giyim (örme/kroşe)	2	17
6110	Kazak, süveter vb. tekstil	2	21
3923	Plastik eşya (taşıma/paketleme)	2	47
3302	Gıda sanayi hammadde (esans)	2	12
İLK 15		66	1.810
Diğerleri		79	11.393
TOPLAM SANAYİ		145	13.203

POTANSİYEL

GTP	EŞYA	Genel ith	Tr'den ith
2601	Demir cevheri	1.601	0
2818	Aluminyum oksit (suni olmayan)	1.192	0
8703	Binek otomobil	889	3
7108	İşlenmemiş altın	602	0
8517	Akıllı telefonlar	471	0,01
8409	hava taşıtları motor aksam ve parça	412	0,1
3004	İlaçlar	360	3
2713	Petrol koku-kalsine edilmemiş	286	0
7113	Mücevher	245	1
8411	Turbojet, gaz türbinleri	230	0,1
8471	Bilgisayar/laptop vb.	199	0,04
8708	Motorlu kara taşıtları aksam	160	3
2708	Zift koku	158	0
8545	Karbon elektrot, fırça, lamba, pil	134	0,3
8544	Elektrik iletken tel, kablo	117	1
9102	Kol saatleri	111	0,002
8481	Musluk, valf, vana	106	1
İLK 15		7.272	12
Diğer		5.931	133
TOPLAM SANAYİ		13.203	145

Önemli Ekonomik Aktörler

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

İhalelerin Takibi

www.tenderboard.gov.bh

<https://etendering.tenderboard.gov.bh>

Pazara Girişte Öne Çıkan Hususlar

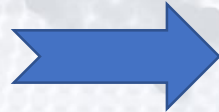
- Doğrudan ihracat
- Franchise
- Şirket kurulumu
- Dağıtım merkezi
- Doğrudan yatırım

Önemli fuarlar

- ***Jewellery Arabia-Scent Arabia (Kasım 2024)***
<https://www.jewelleryarabia.com/en/home.html>
- ***Cityscape Bahreyn (Kasım 2024)***
<https://www.cityscapebahrain.com/en/home.html>
- ***Bahrain International Air Show (Kasım 2024)***
<https://www.bahraininternationalairshow.com/>
- ***Ghedex Eğitim Fuarı (Nisan 2024)***
<https://ghedex.global/bahrain>
- ***Manama Health (Aralık 2024)***
<https://www.manamahealth.com/>
- ***BITEX Internatioanl Technology Exhibiton (Kasım 2024)***
<https://www.bitexbh.com/>

Şirket Kurulumu

- 378 faaliyet kolunda %100 yabancı mülkiyeti
- 176 faaliyet kolunda (genel ticaret dahil olmak üzere) yabancı payı hakimiyeti; ancak %1 dahi olsa Bahreynli ortak şartı
- 21 faaliyet kolunda %51 Bahreynli ortak şartı

Şirket Faaliyet Kolu (%51 yerel ortak gerektiren)	ISIC4 Kod
Construction of buildings	41
Construction of roads and railways	421
Construction of utility projects	422
Construction of other civil engineering projects	429
Demolition and site preparation	431
Building completion, finishing, and decor	433
Other specialized construction activities	439
Accounting Activities - Booking-keeping / Accounting firms	692
Private security activities	801
Electrical Installation	4321
Other construction installation	4329
Passenger Air Transport - Schedule Passengers airline services	5110
Employment Registration Center	8299
Traditional Baker	10711
Offshore Reclamation	43129
Heat, Air-Conditioning and Refrigeration Installation, Maintenance	43221
Plumbing and Sanitary ware fixing	43223
Sale/Trade of souvenirs, craft work, religious articles	47736
Air Cargo Agent	522903
Sea Freight Agent	5229021
Shipping Agent	5229022

https://www.sijilat.bh/temp/Doc/Sijilat%202.61_EN_Finial.pdf

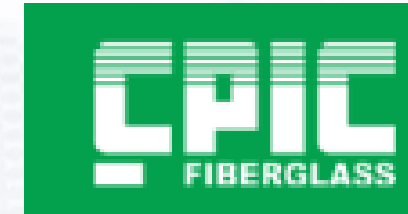
Serbest Bölgeler Üretim ve Endüstriyel Operasyonlar

BIIP (Bahrain International Investment Park)

- %100 yabancı mülkiyeti
- 2,6 \$/m2 yıllık arazi kiralama (GCC içinde en rekabetçi)
- İmalat amaçlı ithal edilen makine, yedek parça ve hammadde de %5 gv muafiyeti
- Bahreynli çalıştırma zorunluluğundan muafiyet (ilk 5 yıl)
- Finansman, makine, eğitim ve istihdam desteği

Kuruluş ve İşletme maliyetleri açısından

- Umman'dan %20
- BAE'den %44
- S. Arabistan'dan %56 daha avantajlı

Serbest Bölgeler

Üretim ve Endüstriyel Operasyonlar

Bahreyn Lojistik Bölgesi (BLZ)

- Yerel, bölgesel ve uluslararası şirketlerin faaliyetleri açısından önemli bir üs
- Çevre pazarlara ve en önemlisi bölgenin en büyük ekonomisi Suudi Arabistan'a hızlı erişim ile bölgedeki en kısa transit süreleri
- Lojistik Bölgesinde
 - i. Üçüncü taraf lojistik (3PL) ve nakliye hizmetleri, e-ticaret ve sipariş karşılama operasyonları
 - ii. Yeniden ihracat amaçlı genel ve uzmanlaşmış depolama ve dağıtım faaliyetleri.
 - iii. Bileşen montajı, paketleme ve paketleme, etiketleme, test ve onarım, karıştırma, tartım ve dolum ve diğer hafif üretim faaliyetleri gibi katma değerli lojistik hizmetleri gibi alanlarda faaliyet göstermekte
 - iv. %100 yabancı mülkiyeti
 - v. 3000 metrekare ve üzeri plot arazi kiralama ve Metrekare başına yıllık 10 dolarlık bir maliyetle lisans alarak faaliyet imkanı bulunmaktadır.

<https://mtt.gov.bh/content/pma-bahrain-logistics-zone>

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Bahrain Logistics Zone (BLZ)

Ownership: UAE
Employment: 250
Exports: GCC

Ownership: Germany & Bahrain
Investment: US\$ 20 mn
Employment: 100
Exports: GCC

Ownership: Kuwait
Investment: US\$ 50 mn
Employment: 400
Exports: Middle East

OTHER COMPANIES AT THE BLZ

fetchr?

İhracat Potansiyelimize İlişkin SWOT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER

- Satın alma gücü yüksek
- Türk ürünlerine ve Türkiye'ye olan yakınlık
- Liberal dış ticaret ve gümrük rejimi
- Suudi Arabistan'dan gelen ziyaretçi sayısının piyasaya olumlu etkisi.
- Üretim, yatırım ve nüfusu artırmaya yönelik teşvikler

ZAYIF YÖNLER

- Küçük Pazar algısı ve Bahreyn'in yeterince bilinmemesi
- Kara ve deniz yolu lojistik sorunları
- Petrol ve doğal gaz rezervleri/gelirleri düşük
- Bütçe açığı ve finansal zorluklar karşısında Körfez ülkelerinin desteğine olan ihtiyaç
- Yerelleşme eğilimi (işgücü ve diğer alanlarda)

TEHDİTLER

- ABD ile STA'sı :vergi imtiyazları ve ABD vatandaşlarına her türlü faaliyet kolunda Bahreynli ortak olmaksızın şirket kurma hakkı.
(US-Trade Zone/Üretim ve ticaret bölgesi yapımı devam ediyor)
- Pazar büyüklüğünün önemli bir kısmını expat nüfusun oluşturduğu etnik diaspora pazarı ve lojistik olarak yakınlığı.

FIRSATLAR

- GCC bölgesinde hub olma özelliği
- Küçük olmanın avantajları: Ürün ve hizmetleri test etme imkanı
- Hizmet sektöründe önemli fırsatlar (İnşaat, müşavirlik) Türk firmalarınca 1,1 milyar \$'lık 7 proje üstlenilmiştir.
- Bölgenin önemli bir turistik merkezi (Gastronomi hizmetlerinde fırsatlar)

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER

T.C. MANAMA BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

manama@ticaret.gov.tr

IP: +90 312 204 83 09

Tel: +973 17 53 09 08